

Praatcafé dementie

23.11.2022

Voeding en slikproblemen

Griet Van Gestel
Lesgeefster Vormingscentrum Hivset
Logopediste ZNA Middelheim

Inleiding

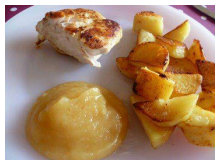
Welke problemen kunnen zich voordoen tijdens het maaltijdgebeuren, binnen de verschillende stadia van dementie?

- ✓ Voorstadium
- ✓ Beginnende / matige dementie
- ✓ Matige / ernstige dementie

Wat kan de mantelzorg / partner doen?

De MAALTIJD op zich heeft invloed op het eetgedrag van de persoon met dementie.

Maak het eten zelf zo gemakkelijk

- ✓ Wanneer men niet meer weet wat te doen met het bestek
- ✓ Zelfstandig, zonder dwang en in eigen tempo eten
- ✓ Verhoogt het gevoel van zelfvertrouwen en eigenwaarde
- ✓ Een lepel of vork kan erbij worden gelegd

Fingerfood

5

Medicatie-inname

- ✓ Veelal een probleem
- ✓ Meng medicatie niet met de maaltijd
- ✓ Meng de medicatie onder wat yoghurt of pudding
- ✓ Geef de medicatie voor of na de hoofdmaaltijd
- ✓ Polyfarmacie

6

Tips van de diëtiste

Een gezonde voeding met een goede spreiding van **voldoende eiwitten** en **regelmatig bewegen**, is net zoals voor alle "oudere" mensen, ook voor mensen met dementie van essentieel belang.

7

Broodmaaltijd

Warme maaltijd

8

Tips van de logopediste

Slikstoornissen

- ✓ Onvermogen om voedsel in de mond te houden
- ✓ Onvermogen om een voedselbolus te vormen
- ✓ Verminderde speekselproductie
- ✓ Vertraagde inzet van de slikbeweging
- ✓ Voeding komt in de luchtpijp terecht
- ✓ Terugvloei van vloeistoffen naar de neus

9

Gemixte voeding

Vloeibare voeding

10

Drinken

- ✓ **Dun vloeibare vloeistoffen** : moeilijk te controleren in de mond
- ✓ **Ingedikte vloeistoffen** : makkelijker te controleren, effectief slikken gebeurt langzaam, zonder vroegtijdig lekken in de keel
- ✓ Tracht de persoon zelf het glas te laten vasthouden. Dit zorgt voor een gevoel van controle.
- ✓ Het inzicht waarom dranken ingedikt moeten worden ontbreekt meestal bij personen met dementie.

11

De eetomgeving optimaal aanpassen.

12

Hulpmiddelen bij het drinken.

Beker met neusuitsparing Schuine beker met handvaten Conische, thermische beker Verzwaarde beker

Gewone beker met waaiertje Gebruik van een rietje

www.thuiszorgwebshop.be

13

Verandering in voeding en gedrag

TIPS BIJ VOEDSELWEIGERING

- Probeer maar forceer niet.
- Probeer een tijd later opnieuw.
- Probeer iets anders aan te bieden.
- Doe het voor.
- Eet samen.
- Stimuleer verbaal.
- Zorg voor een zo rustig mogelijke omgeving.
- Maak het gezellig.
- Zoek oogcontact.

14

Verandering in voeding en gedrag

ONTREMD GEDRAG **WEGLOOPGEDRAG**

13

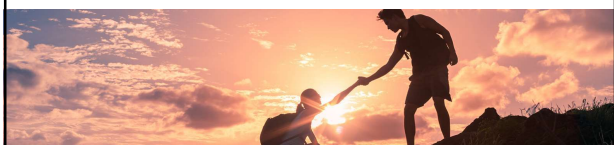
Wat als eten niet meer lukt? in een vergevorderd stadium van dementie

Beschermingsmechanismen van het lichaam persoon weinig of geen vocht en voeding meer opneemt :

- ✓ De urineproductie vermindert waardoor geen blaaskatheter vereist is, minder of geen last van incontinentie.
- ✓ De gastro-intestinale vloeistoffen verminderen waardoor minder braken.
- ✓ De longsecreties minderen waardoor minder hoesten.
- ✓ Verhoogde productie van endorfines (hebben een pijnstillend effect).
- ✓ De caloriedeprivatie zorgt voor een anesthetisch effect.

16

"Eten heeft een belangrijke betekenis in een mensenleven. Het gaat veel verder dan het louter opnemen van voedingsstoffen. Eten heeft ook een belangrijke waarde op sociaal, psychologisch en cultureel vlak. Vocht en voeding kunstmatig toedienen spitst zich toe op het levensverlengende aspect, maar geeft weinig invulling aan de andere aspecten. De nood om iemand te voorzien van eten en drinken is humaan. Het verliezen van de mogelijkheid om te slikken maakt uiteindelijk deel uit van de ziekte dementie. Het hoort bij het natuurlijk sterfproces. Inzicht in de prognose en in de te verwachten complicaties vermindert de waarschijnlijkheid om belastende interventies met onduidelijke winsten in te voeren. Die interventies kunnen lijnrecht tegenover kwaliteit van leven staan, wat moet vermeden worden."

Zijn er nog vragen?